

ประเพณีบุญบั้งไฟโยธธา ๒๕๖๐

Yasothon Thai's Rocket Festival 2017

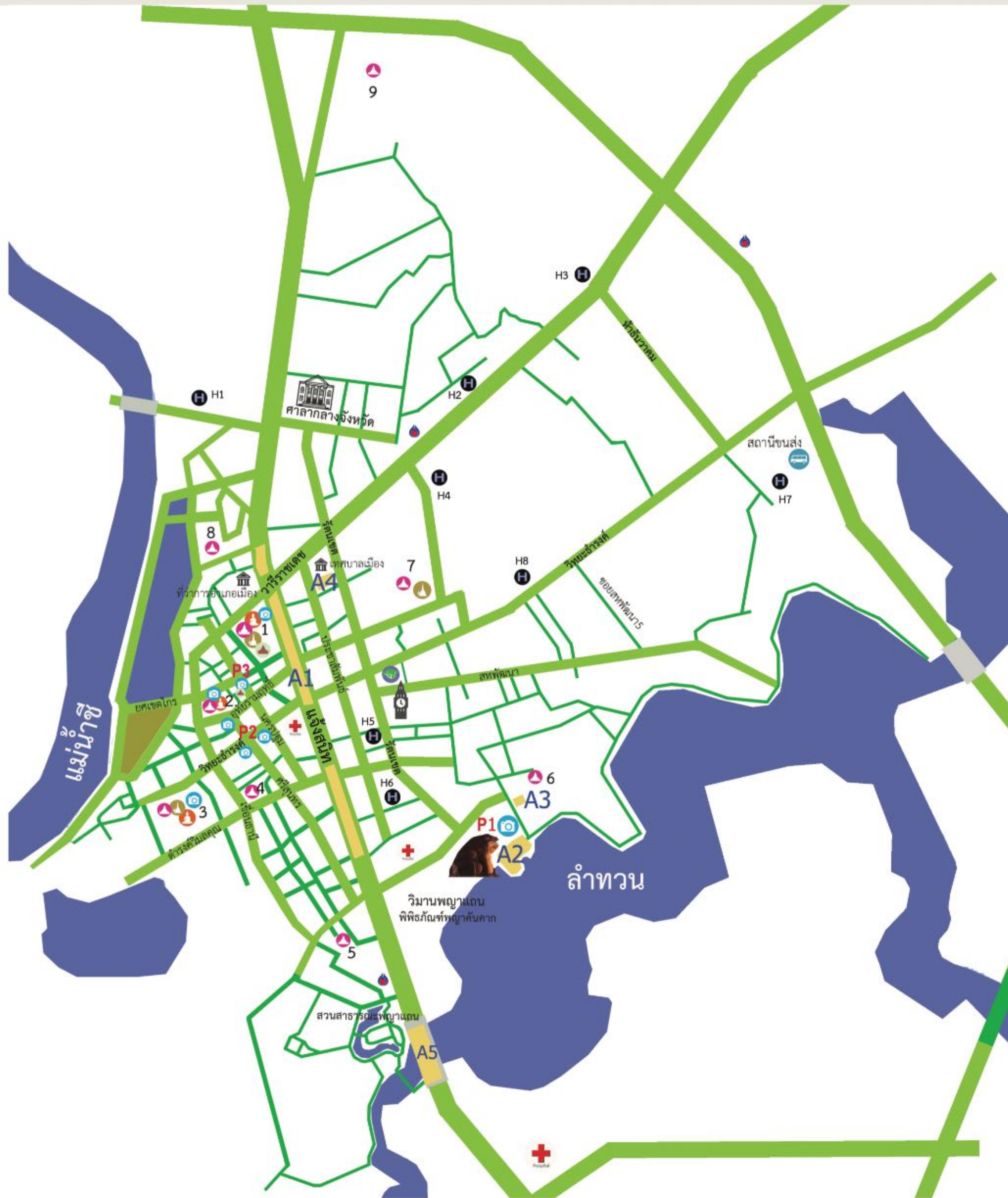
ประเพณีบุญบั้งไฟ ของจังหวัดโยธธา เป็นงานประเพณีที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก และเป็นประเพณีที่สำคัญของชาวอีสาน ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเดือน ๖ ซึ่งจะอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี อันเป็นช่วงต้นฤดูฝนก่อนเข้าสู่ฤดูการทำนา วัตถุประสงค์หลักของงานบุญบั้งไฟ คือ “การขอฝน” โดยมีความเชื่อในตำนานว่า “พญาแถน” ซึ่งอยู่บนสวรรค์ โกรธเคืองมนุษย์ที่ละเลยไม่เซ่นไหว้บูชา จึงห้ามไม่ให้ “พญาแถน” ขึ้นไปเล่นน้ำบนสวรรค์ ทำให้ฝนไม่ตกลงมายังโลกมนุษย์ นานถึงหลายปี บรรดาสรรพสัตว์จึงตกลงปลงใจให้ “พญาคันคาก” (คางคก) นำทัพไปรบกับพญาแถนบนแดนสวรรค์ จนพญาแถนพ่ายแพ้และได้ทำข้อตกลงกันว่า เมื่อนุษย์จุดบั้งไฟที่มีหัวพญาแถนขึ้นไปบนอากาศแล้วเมื่อใดก็ให้พญาแถนสั่งให้ฝนตกลงมายังโลกมนุษย์

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาร่วมงานบุญบั้งไฟโยธธา จะได้พบกับบรรยากาศแห่งความสุข สนุกสนาน ได้ชมขบวนแห่บั้งไฟที่ได้รับการตกแต่งอย่างสวยงาม เรียกว่าบั้งไฟเอ้ และขบวนแห่บั้งไฟโบราณจาก ๙ อำเภอ โดยในแต่ละขบวนจะมีนางรำซึ่งเป็นหญิงสาวแต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองสีส้มสวยงาม ร่วมกัน “รำเซิ้ง” อย่างพร้อมเพรียงกัน ด้วยจังหวะสนุกสนานอันเป็นเอกลักษณ์ของชาวโยธธา

สำหรับงานประเพณีบุญบั้งไฟโยธธา ได้กำหนดจัดงานในวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ สัปดาห์ที่สองของเดือนพฤษภาคมเป็นประจำทุกปี แต่สำหรับในปี ๒๕๖๐ นี้ กำหนดจัดงานเพิ่มขึ้นอีก ๑ วัน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีเวลาร่วมเมืองโยธธา มากขึ้น โดยกำหนดจัดในระหว่างวันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

แผนที่ และ แผนผังการจัดงาน

วัด พระพุทธรูป

1. วัดมหาธาตุ (พระธาตุอานนท์ พระพุทธบุษยรัตน์ หอไตร)
2. วัดสิงห์ท่า (หลวงพ่อบึงทองหล่อประปวงมาร)
3. วัดศรีธรรมาราม (พระสุก พิพิธภัณฑสถานหลวงตาพวง)
4. วัดศรีไตรภูมิ
5. วัดใต้ศรีมงคล
6. วัดเนรมิตวนาราม
7. วัดทุ่งสว่างชัยภูมิ (เจดีย์เก้ายอด)
8. วัดอัมพวัน
9. วัดดอนพระเจ้า

ที่ท่องเที่ยวถ่ายภาพ

- P1 วิมานพญาแถน พิพิธภัณฑสถานพิพิธภัณฑสถาน
- P2 ย่านเมืองเก่าบ้านสิงห์ท่า อาคารชินโนโปรตุกีส
- P3 ศาลหลักเมือง

สถานที่จัดงาน

- A1 ถนนแจ้งสนิท
- A2 ลานวิมานพญาแถน
- A3 ลานต้นตาล
- A4 ลานอเนกประสงค์เทศบาล
- A5 สวนสาธารณะพญาแถน

ที่พัก

- H1 JP Emerald
- H2 Green Park
- H3 Zen
- H4 Noble Place
- H5 Orchid Garden
- H6 อาร์พีซีดี
- H7 ช้างใหญ่ใจดี
- H8 เดอะคัลเลอร์

ที่ตั้ง/สถานที่จัดงาน

- บริเวณถนนแจ้งสนิท หน้าว่าการอำเภอเมืองยโสธร : การแสดงบั้งไฟสวยงามและบวงสรวงบั้งไฟ
- วิมานพญาแถน ลานวัฒนธรรม พิพิธภัณฑสถานพิพิธภัณฑสถาน : การแสดงบั้งไฟโบราณและการแสดงศิลปวัฒนธรรม
- สวนสาธารณะพญาแถน : การจุดบั้งไฟ
- ลานอเนกประสงค์เทศบาลเมืองยโสธร : มหรสพอาหารและการประกวดธิดาบั้งไฟโก้
- ลานต้นตาล (ทางเข้าวิมานพญาแถน) : มหรสพ OTOP ยโสธร และของดีวิถีอีสาน

กิจกรรมแนะนำ

- ชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในเขตเทศบาลเมืองยโสธร
- ชมการตกแต่งขบวนรถบั้งไฟสวยงาม และบั้งไฟโบราณ
- ชมการแสดงตำนานพญาคันคาก ตำนานบุญบั้งไฟยโสธร
- ชมขบวนแห่บั้งไฟและรำเซิ้งของชุมชน และอำเภอต่าง ๆ
- การแกะสลักขบวนบั้งไฟโบราณ
- เลือกซื้อสินค้า OTOP
- และลิ้มชิมอาหารอร่อยของยโสธร
- ชมการจุดบั้งไฟเพนซี และบั้งไฟขึ้นสูง

กิจกรรมและสถานที่จัดงานบุญบั้งไฟยโสธร ๒๕๖๐

สถานที่ / วัน	A1 ถนนแจ้งสนิท	A2 ลานวิมานพญาแถน	A3 ลานต้นตาล	A4 ลานอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี	A5 สวนสาธารณะพญาแถน
พุธที่ ๑๐			มหรหรรคม OTOP ยโสธร และของดีวิถีอีสาน (ทั้งวัน)	- มหรหรรคมอาหาร (ทั้งวัน) - คอนเสิร์ต โตโน่ แอนต์ เดอะสตาร์ (ค่ำ)	
พฤหัสบดีที่ ๑๑		- สาธิตการแกะสลักบั้งไฟโบราณ (บ่าย) - ชมการติดตั้งและตกแต่งรถบั้งไฟโบราณ (ทั้งวัน) ๑๕.๓๐ น. การประกวดแห่กายเซิ้งประเพณีประชาชน ๑๙.๐๐ น. การแสดงหนังปะโมทัย ตำนานพญาคันคาก ตำนานบุญบั้งไฟ ๒๐.๐๐ น. ดนตรีผสม Yasothon Isan Orchestra	การแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP - การจำหน่ายอาหารพื้นบ้าน ยโสธรจาก ๙ อำเภอ	- มหรหรรคมอาหาร (ทั้งวัน) - ประกวด Yasothon Man of the Year 2017 (ค่ำ) - มินิคอนเสิร์ต ต้นคุณ อนันตา (ค่ำ)	
ศุกร์ที่ ๑๒	- ชมการติดตั้งตกแต่งรถบั้งไฟสวยงามจากคุ้มวัด (ทั้งวัน) - การประกวดกองเชียร์ (ค่ำ) - ชมแสงต้นไฟตุ้มกา (ค่ำ) สนามหน้าว่าการอำเภอเมือง	- สาธิตการแกะสลักบั้งไฟโบราณ (บ่าย) - ชมรถบั้งไฟโบราณที่ตกแต่งแล้ว (ทั้งวัน) ๑๕.๓๐ น. การประกวดแห่กายเซิ้งประเพณีเยาวชน ๑๘.๓๐ น. วงโปงลางโรงเรียนยโสธรพิทยาคม ๑๙.๓๐ น. การแสดงเดินแบบผ้าพื้นบ้าน Yasothon Fabric ๒๐.๓๐ น. ดนตรีผสม Yasothon Isan Orchestra ๒๑.๓๐ น. การแสดงแสงสีเสียงผสมตำนานพญาคันคาก ตำนานบุญบั้งไฟ		- มหรหรรคมอาหาร (ทั้งวัน) 19.00 ประกวดธิดาบั้งไฟโก้ ๒๕๖๐	
เสาร์ที่ ๑๓	๐๙.๓๐ น. พิธีเปิด ๐๙.๔๕ น. ขบวนมเหศักดิ์หลักเมือง ขบวนศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดยโสธร ๑๐.๐๐ น. การประกวดขบวนแห่บั้งไฟสวยงามจากชุมชนคุ้มวัด ๑๕.๐๐ น. การประกวดขบวนแห่บั้งไฟโบราณจาก ๙ อำเภอ	- ชมรถบั้งไฟโบราณที่ตกแต่งแล้ว ๑๕.๓๐ น. ชมขบวนแห่บั้งไฟจาก ๙ อำเภอ ๑๙.๐๐ น. วงโปงลางโรงเรียนเลิงนกทา ๒๑.๐๐ น. การแสดงแสงสีเสียงผสมตำนานพญาคันคาก ตำนานบุญบั้งไฟ		- มหรหรรคมอาหาร (ทั้งวัน) - ประกวดนางฟ้าเจ้าแสง ธิดาพญาแถน ๒๐๑๗ (ค่ำ) - มินิคอนเสิร์ต ลูกแพร์ อุไรพร	
อาทิตย์ที่ ๑๔		- ชมรถบั้งไฟโบราณที่ชนะเลิศ (ทั้งวัน)		- มหรหรรคมอาหาร (ทั้งวัน) - คอนเสิร์ต ลำไย ไททองคำ (ค่ำ)	๐๘.๐๐ น. การจุดบั้งไฟปฐมฤกษ์บั้งไฟเสี่ยงทาย บั้งไฟดิตรัมแฟนซี บั้งไฟขึ้นสูง บั้งไฟต่างประเทศ

ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว

- เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูร้อนจึงควรแต่งกายด้วยชุดสบาย ๆ สุกาพ และควรเตรียม หมวก แว่นตา และร่มกันแดด และควรสำรองที่พักล่วงหน้า
- การถ่ายภาพขบวนแห่ ควรถ่ายภาพในจุดที่กำหนด ระวังระวังไม่ให้ไปรบกวนขบวน

การเดินทาง

เครื่องบิน : มีเที่ยวบินตรงมาลงสนามบินอุบลราชธานีทุกวัน จาก กรุงเทพฯ (Thaismiles, Nokair, Airasia, Thai Lion air) เชียงใหม่ (กานต์แอร์) พัทยา อุตะภา (Airasia) จากสนามบินอุบลราชธานี มีรถแท็กซี่ รถเช่า รถประจำทาง และรถตู้บริการ เดินทางมายังจังหวัดยโสธร

และมีเที่ยวบินตรงมาลงสนามบินร้อยเอ็ดทุกวันจากกรุงเทพฯ (Nokair, Airasia) จากสนามบินร้อยเอ็ด มีรถเช่า รถรับจ้าง เดินทางมายังจังหวัดยโสธร

รถไฟ : จากกรุงเทพฯ ลงที่สถานีรถไฟอุบลราชธานี ต่อรถเช่า รถตู้ รถประจำทางมายังจังหวัดยโสธร

รถโดยสาร : มีรถปรับอากาศจากกรุงเทพฯ พัทยา เชียงใหม่ ถึงสถานีขนส่งยโสธร

รถส่วนตัว : ระยะทาง ๕๓๔ กิโลเมตร ใช้เส้นทางถนนหมายเลข ๒ (มิตรภาพ) ถนนหมายเลข ๒๐๗

และ ๒๐๒ ถึงตัวจังหวัดยโสธร ใช้เวลาประมาณ ๗ ชั่วโมง

สถานที่ท่องเที่ยวในตัวเมืองจังหวัดยโสธร

พระธาตุพระอานนท์

พระธาตุยโสธร หรือ พระธาตุอานนท์ ตั้งอยู่หน้าอุโบสถวัดมหาธาตุ เป็นพระธาตุเก่าแก่ที่สำคัญองค์หนึ่งในภาคอีสาน เจดีย์มีลักษณะเป็นทรงสี่เหลี่ยม ภายในบรรจุอัฐิของพระอานนท์ ซึ่งมีแห่งเดียวเท่านั้นในประเทศไทย ส่วนยอดคล้ายพระธาตุพนม ฐานรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ ๘ เมตร ก่อด้วยอิฐถือปูน มีความสูง ๒๕ เมตร ๓๐ เซนติเมตร เมื่อบนสุดเป็นยอดฉัตร และมีธาตุเล็กอีกองค์อยู่ด้านข้าง ซึ่งเป็นเจดีย์บรรจุอัฐิของเจ้าพระยาวิเชียรราชขัตติยวงศา (อดีตเจ้าเมืองสิงห์ท่า)

พระพุทธรูปเขยรัตน

พระพุทธรูปเขยรัตน หรือ พระแก้วหยดน้ำค้าง เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะสมัยเชียงแสน เป็นพระประจำเมืองของจังหวัดยโสธรที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าฯ พระราชทานให้พระสุนทรราชวงศาเจ้าเมืองยโสธร ถือเป็นพระพุทธรูปประจำเมืองที่เล็กที่สุดในประเทศไทย มีขนาดหน้าตักกว้างเพียง ๑.๙ นิ้ว

หอไตรกลางน้ำ

หอไตรอยู่ในบริเวณวัดมหาธาตุ สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๓๓๗ ตัวอาคารหอไตรสร้างด้วยไม้ตั้งอยู่กลางสระน้ำ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ลักษณะแบบหอไตรภาคอีสานทั่วไป มีทางเดินโดยรอบ

ติดกันใต้ชายคา เป็นที่เก็บคัมภีร์ใบลาน พร้อมพระไตรปิฎก และตำราต่าง ๆ ซึ่งนำมาจากเมืองเวียงจันทน์ ชุมประตูและบานประตูไม้สลักลวดลายเครือเถาตรงรักปิดทองอย่างสวยงาม การตกแต่งฝาผนังมีลวดลาย ซึ่งเป็นลักษณะผสมแบบภาคกลาง

ศาลหลักเมือง

ศาลหลักเมืองยโสธรเป็นศาลหลักเมืองที่มี 3 เสาแห่งเดียวในไทย จากพงศาวดารกล่าวไว้ว่า เมื่อเจ้าคำสูพร้อมบ่าวไพร่พากันไปหักร้างทางพงที่ตั้งขวางท่าอิ (บ้านสิงห์ท่า) เสร็จแล้วจะพากันปลุกบ้านเรือนอยู่อาศัย จึงได้เห็นปาฏิหาริย์ของพิพุกศักดิ์สิทธิ์ที่รักษาตนเองและพระพุทธรูปใหญ่ ได้หักต้นไม้ใหญ่ให้ดูเป็นที่นำอัครธรรยจึงให้คนหมอบหน้านายดู จึงรู้ว่าเป็นดวงวิญญาณที่เห็นคือผี “**พระลจุม กับพระลจ่า**” มากำอธิษฐานใหญ่ จึงได้นำไม้ต้นนั้นมากำเป็นเสาหลักบ้าน ๓ เสาแล้วเชิญดวงวิญญาณผีทั้งสองมาสถิตเป็นองค์เจ้าพ่อรักษาหลักบ้านเมืองมาตลอด คือเสาแรกและเสาที่สาม ส่วนผู้รักษาหลักบ้านนั้น คือเสาตรงกลาง ศาลหลักเมืองนี้ประกอบด้วยศิลปะไทย ลาว และจีน ผสมกลมกลืนกัน

ย่านเมืองเก่าบ้านสิงห์ท่า

“บ้านสิงห์ท่า” เป็นที่ตั้งชุมชนแรกเริ่มของจังหวัดยโสธร เมื่อ ๒๕๖ ปีมาแล้ว เป็นย่านการค้าตั้งแต่สมัยโบราณ และได้มีการนำเข้าช่างฝีมือจากเวียดนาม

จำนวนมากเข้ามาสร้างบ้านเรือน ทำให้บ้านเรือนมีรูปแบบศิลปกรรมแบบจีนผสมยุโรป ที่เรียกว่าแบบจีนโปรตุเกส ยุคสมัยเดียวกับที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีจุดบึงยงคองเหลือให้เห็นบนสองข้างทาง บางแห่งยังคงความสมบูรณ์อยู่มาก บอกถึงบรรยากาศของความในอดีต และยังมีการบ้านดินซึ่งมีอายุเก่าแก่เกือบ ๑๐๐ ปี หรืออยู่ให้ได้ชม

พิพิธภัณฑสถานหลวงตาฟองและเจดีย์พระสุก

ตั้งอยู่ในเขตวัดศรีธรรมาราม ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัดยโสธร ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระสุก ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ซึ่งมีตำนานเกี่ยวข้องกับพระพุทธรูป ๓ องค์ คือ พระสุก พระสริม พระใส สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราว พ.ศ. ๒๐๙๑ - พ.ศ. ๒๑๑๔ พร้อมกับพระองค์เจ้าคือ สมัยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช แห่งอาณาจักรล้านช้าง (สปป.ลาว ในปัจจุบัน)

พิพิธภัณฑสถานพนาคันคาก

อาคารพิพิธภัณฑสถานพนาคันคาก ตั้งริมลำทวน ในบริเวณวิมานพญาแถม ถือเป็นจุด Landmark ของจังหวัดยโสธรในปัจจุบัน ถือกันว่าหากใครมาเยือนแล้วไม่ได้ถ่ายภาพกับพนาคันคาก ถือได้ว่ามาไม่ถึงจังหวัดยโสธร

การสร้างอาคารพิพิธภัณฑสถานพนาคันคาก มาจากตำนานเรื่องราวความเป็นมาของประเพณีบุญบั้งไฟ ซึ่งเป็นประเพณีที่มีชื่อเสียงของจังหวัดยโสธร จังหวัด

ยโสธรจึงจัดสร้าง “**วิมานพญาแถม**” ขึ้นบริเวณลำทวนเพื่อใช้เป็นสถานที่แสดงถึงวัฒนธรรมประเพณีของจังหวัด เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของจังหวัด ในปัจจุบันภายในวิมานพญาแถมนั้นประกอบไปด้วยสิ่งก่อสร้างที่สะท้อนถึงตำนานบุญบั้งไฟของยโสธร คือ อาคารพญาแถม อาคารพนาคันคาก และประติมากรรมขบวนแห่บั้งไฟ สำหรับอาคารพนาคันคากที่เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวนั้น สร้างขึ้นเป็นรูปร่างพญาคันคากมีความสูง ๑๙ เมตร ภายในอาคารประกอบด้วยพื้นที่จัดนิทรรศการจำนวน ๔ ชั้น ชั้นนี้ดำเนินการเรียบร้อย ๒ ชั้น คือ ชั้น ๓ (ตำนานบุญบั้งไฟ) และชั้น ๔ (ประวัติและอัตลักษณ์เมืองยโสธร)

